

## **Deliktní odpovědnost fyzických osob v ochraně životního prostředí**

Příroda je všude kolem nás a je nezbytným předpokladem existence všeho živého na Zemi, tedy i člověka. Jeho činností se bohužel stav životního prostředí postupně zhoršuje, proto je nutné životní prostředí cíleně chránit, neboť samočisticí schopnosti přírody nejsou neomezené.

Jako téma své diplomové práce jsem si vybrala deliktní odpovědnost fyzických osob v ochraně životního prostředí, neboť se jedná o významný právní nástroj pro ochranu životního prostředí. Normy práva životního prostředí jsem propojila s právem trestním a správním.

Práce tvoří tři hlavní kapitoly. První z nich zahrnuje pojem odpovědnosti, jako nutnosti každého nést následky svého jednání, dále právní odpovědnost a charakteristiku a zvláštnosti právní odpovědnosti na úseku ochrany životního prostředí. Opomenuty nejsou ani ústavní základy práva na příznivé životní prostředí a deliktní odpovědnosti.

Kapitola o trestněprávní odpovědnosti fyzických osob v ochraně životního prostředí se nejdříve zaměřuje na mezinárodní a evropskou komunitární právní úpravu v této oblasti, neboť by měla být východiskem pro naše právo. V historickém shrnutí ochrany životního prostředí prostředky trestního práva v našem právním řádu je zmapován postupný vývoj skutkových podstat trestných činů proti životnímu prostředí. Navazující pojednání o platné právní úpravě podle nového trestního zákoníku se zabývá všemi trestnými činy použitelnými pro sankcionování protiprávního jednání proti životnímu prostředí, tedy nejen těmi obsaženými v hlavě osmého trestního zákona. Obecný výklad je doplněn také údaji o počtu zjištěných trestných činů proti životnímu prostředí a počtu odsouzených osob za tyto trestné činy, a to pro představu jak trestněprávní ochrana životního prostředí funguje v praxi. Nechybí ani problematika trestněprávní odpovědnosti právnických osob, která oproti jiným zahraničním státům v našem právním řádu zakotvena není, ale je i u nás velice aktuálním tématem, neboť se o jejím zavedení neustále uvažuje.

Kapitola o administrativněprávní odpovědnosti zahrnuje teoretické základy správního trestání a pojmu správního deliktu a snahu o nalezení hranice mezi správními a trestními delikty. Největší pozornost je věnována odpovědnosti za přestupek, neboť je téměř komplexně upravena v přestupkovém zákoně a v praxi je také nejčastěji využívána. Odpovědnost za jiné správní delikty zpracována také v rámci odpovědnosti fyzických osob podle některých zvláštních zákonů na ochranu životního prostředí, např. z oblasti ochrany vod, ovzduší, přírody a krajiny nebo lesů, s poukazem na nedostatky současné právní úpravy a s doplněním o judikaturu.

Mým cílem bylo poskytnout přehled úpravy deliktní odpovědnosti fyzických osob

v ochraně životního prostředí podle našeho platného práva, porovnat její zakotvení v trestním a správním právu, poukázat na některé nedostatky a současně popřemýšlet o možných změnách, které by měly být učiněny v budoucnosti.

Klíčová slova:

- ochrana životního prostředí
- deliktní odpovědnost
- trestněprávní odpovědnost
- administrativněprávní odpovědnost